

GHID

PRIVIND INSPECȚIA ȘI PRELEVAREA DE PROBE PENTRU ALIMENTELE ȘI FURAJELE CARE CONȚIN SAU POT CONȚINE ORGANISME MODIFICATE GENETIC

1. PROCEDURI DE PRE – INSPECȚIE

„Calitatea rezultatelor analizelor e legată în proporție de 1/3 de dotarea și metodele de testare utilizate în laborator, 1/3 de instruirea personalului de laborator și 1/3 de metodele de prelevare de probe”.

1.1 Organizarea activității de inspecție

Obiectivul acțiunilor de inspecție constă în determinarea modului în care sunt respectate cerințele de trasabilitate de către operatorii din domeniul alimentelor și furajelor. Inspecțiile trebuie efectuate fără o avizare în prealabil a operatorului din domeniul alimentar.

În baza Programului anual de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor, emis prin ordin al Președintelui ANSVSA, la nivelul fiecărui județ se va realiza un plan de inspecții, incluzând dacă este cazul și prelevări de probe. La planificarea inspecțiilor se ia în considerare și rezultatul inspecțiilor anterioare.

1.2 Politică frecvenței inspecțiilor programate

Frecvența inspecțiilor este în conformitate cu Programul anual de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor.

Prelevarea de probe este parte a controalelor oficiale pentru acest domeniu.

Prelevarea corectă este o operație care necesită o atenție deosebită. Exactitatea rezultatelor și interpretarea lor depinde, în mod direct de reprezentativitatea probelor pentru lotul din care s-a realizat prelevarea.

Se recomandă folosirea acestor procedee de prelevare ori de câte ori este posibil. În cazuri particulare se poate justifica modificarea metodei deoarece este dificil de stabilit reguli fixe de prelevare pentru toate cazurile.

2. PROCEDURI DE INSPECȚIE ȘI PRELEVARE DE PROBE

2.1 Inspecția:

În cadrul inspecției, se verifică documentele care atestă proveniența și respectiv destinația produselor în ceea ce privește existența OMG, pentru verificarea modului în care se asigură trasabilitatea.

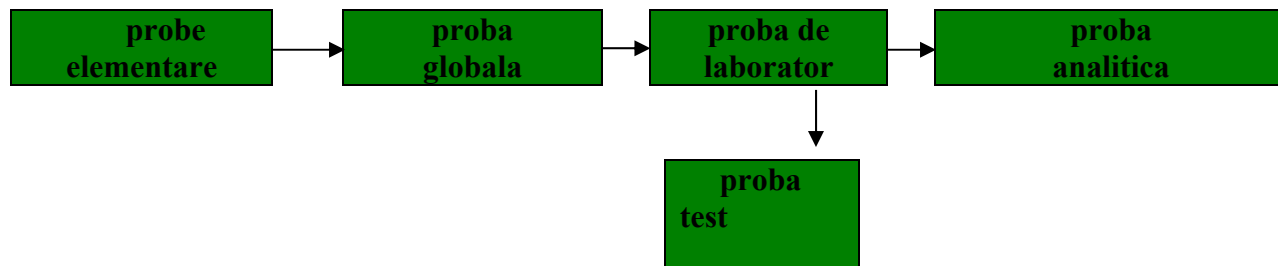
2.2 Prelevarea de probe

La planificarea inspecțiilor, ce va fi însoțită de prelevare de probe, inspectorii ANSVSA vor lua în considerare următoarele elemente:

- **Obiective** – detecția și/sau cuantificarea
- **Locații, elemente** – tipul unității de unde se efectuează inspecția și prelevarea, capacitatea, tipul lotului etc
- **identificarea materialului care va fi prelevat** și a lotului ce va fi eșantionat
- **selectarea metodei de prelevare**

▪ pregătirea **aparaturii de prelevare** și a materialelor necesare revizuirea **planului și adaptarea lui la condițiile locale** Instrumente pentru prelevarea de probe; acestea variază în funcție de distribuția lotului, forma de depozitare sau ambalare. Se pot utiliza sonde pentru prelevarea lichidelor în vrac (ulei, lapte), sonde cilindrice, sonde electromecanice, instrumentar special („carrot”) pentru loturile mari de produse solide în vrac, scafe etc, principiul ce trebuie respectat fiind reprezentat de faptul că aceste instrumente trebuie confecționate din anumite materiale și să fie utilizate în așa fel încât să se evite contaminarea probei.

Schema de obținere a probei test plecând de la probele elementare este prezentată mai jos :

Probele trebuie să fie cât mai reprezentative pentru loturile din care sunt prelevate. Deoarece compoziția lotului este rareori omogenă, se vor preleva un număr reprezentativ de probe elementare, care trebuie amestecate cu atenție, astfel încât să se obțină o proba globală, din care prin reduceri succesive, să se constituie probele de laborator, **numai în condițiile în care se asigură de faptul că proba rămasă este omogenă și reprezentativă pentru lotul respectiv.**

Produsele care sunt degradate din diverse motive trebuie să fie păstrate separat de cele nedegradate. Ele nu trebuie amestecate cu cele nedegradate și trebuie cântărite și identificate în mod special. Aceste produse se prelevează separat.

Trebuie acordată o atenție deosebită aparatelor și instrumentelor de prelevare, care trebuie să fie curate, uscate, fără mirosuri străine.

Prelevarea trebuie realizată astfel încât probele, aparatura și recipientele în care probele sunt amplasate, să fie protejate de ploaie, praf etc. În momentul prelevării, inspectorul care va efectua prelevarea va purta echipament de protecție, inclusiv mănuși și cască.

În cazul loturilor foarte mari, ce necesită prelevarea unor cantități deosebite de produs, inspectorii pot face o reducere a probei globale, **numai în condițiile în care se asigură de faptul că proba rămasă este omogenă și reprezentativă pentru lotul respectiv.**

2.3 Definiții

Cantitate livrată : cantitatea de produs livrată sau recepționată o singură dată în baza unui contract sau unui document de transport. Aceasta poate fi alcătuită din unul sau mai multe loturi sau din părți ale unui lot.

Lot de semințe : cantitate limitată la maximum 500 t dintr-o cantitate livrată, considerată ca având caracteristici uniforme astfel încât să se poată estima calitatea.

Lot de produse alimentare și furaje : cantitatea de produs expedit sau primit la un moment dat prevăzut în cadrul unui contract sau document de expediere.

Proba elementară : cantitate mică și egală de produs prelevată din fiecare punct de prelevare din lot, din toată masa lotului (prelevare a produselor aflate în afara fluxului) sau prelevată din fluxul de producție (prelevare a produselor aflate pe flux) într-un anumit interval de timp.

Încărcătura : termen care definește conținutul unui vagon, camion cu remorcă, barjă sau vapor.

Proba globală : cantitatea de produs obținută prin combinarea și amestecarea probelor elementare luate dintr-un lot determinat.

Proba de laborator : cantitatea reprezentativă de produs preluată din proba globală destinată inspecției și testării în laborator.

Contraproba : o probă reținută pentru o perioadă specifică de timp cu scop de referință.

2.4 TEHNICA PENTRU PRELEVAREA PRODUSELOR ÎN VRAC

A. Prelevare pentru loturi statice.

Aparatura

Se pot folosi mai multe tipuri de instrumente de prelevare ca de ex. : sonde cilindrice, pentru prelevarea probelor din mijloace auto (vezi SR ISO 13690/ 2001, SR EN ISO 542/ 2001). Pentru omogenizare și divizare se pot folosi : sace, lopeți, divizoare conice, aparate de divizat sau aparate automate de divizat sau alte aparate în funcție de necesități. Utilizarea unor echipamente diferite pentru prelevarea unui lot poate conduce la obținerea de probe diferite pentru același lot.

Toate instrumentele și aparatele folosite trebuie să fie adecvate tipului de produs care se prelevează. Întreaga aparatură trebuie să fie curată, uscată și fără mirosuri străine.

Metode de prelevare a probelor

Fiecare lot care se prelevează trebuie să fie de max. 500 tone sau o parte a unui lot de 500 tone.

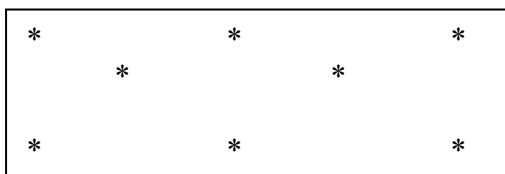
a) Prelevarea din vagoane, camioane, barje sau vapoare

Probele trebuie prelevate din fiecare vagon, camion, barjă sau vapor. Probele elementare trebuie prelevate pe cel puțin 3 nivele datorită separării în diferite straturi (care se poate produce mai ales la vehiculele în mișcare), cu ajutorul unei sonde cilindrice sau conice și din punctele următoare conform fig.1.

Vagoane sau camioane cu capacitate de până la 15 t (cinci puncte de prelevare în centru și la aprox. 500 mm de la perete)

Vagoane de 15 t până la 30 t (opt puncte de prelevare)

Vagoane de 30 t până la 50 t, Barje sau vapoare de la 30 t la 500 t (minim 11 puncte de prelevare)

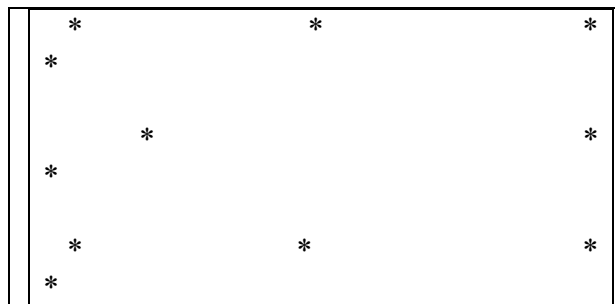

Fig.1 Puncte de prelevare a probelor din vagoane, camioane, barje sau vapoare

Dacă loturile sunt mai mari de 500 t (nu pot fi împărțite astfel încât lotul să fie de maximum 500 tone) numărul de probe elementare trebuie determinat după cum urmează:

- se determină rădăcina pătrată din valoarea care reprezintă tonajul vracului;
- se împarte la 2 rezultatul și se rotunjește până la numărul întreg următor.

Dacă împrejurările impun ca numărul de probe elementare să fie mai mare, pentru a se obține probe reprezentative din vrac, atunci acesta trebuie mărit. Probele trebuie prelevate din diferite locuri din cantitatea depozitată în vrac, în mod aleatoriu. *Câteva exemple sunt prezentate în tabelul de mai jos.*

Tabel nr.1. - Număr de probe elementare din vrac pentru loturi mai mari de 500 tone

Tonaj	Rădăcina pătrată	Număr de probe elementare
500	22,4	12
1000	31,6	16
2000	44,7	23
4000	63,2	32
6000	77,4	39
8000	89,4	45
10000	100	50

Dacă tipul de camion, vagon, barjă sau vapor nu permite un astfel de mod de prelevare, metoda de prelevare utilizată trebuie să fie cea descrisă pentru produsele aflate în mișcare (pe flux).

Mărimea probei elementare depinde de instrumentul cu care se face prelevarea. Se poate sonda același camion, vagon, barjă sau vapor de mai multe ori până la obținerea cantității necesare pentru proba globală.

Masa probei globale precum și numărul de probe elementare prelevate depind de mărimea lotului și sunt prezentate în tabelul de mai jos :

Tabel nr.2 Numarul de probe elementare în funcție de mărimea lotului.

Masa lotului (în tone)	Masa probei globale (în kg)	Numărul de probe elementare
≤50	5	10
100	10	20
250	25	50
≥500	50	100

După prelevare, fiecare probă elementară se introduce într-un recipient de ambalare (pungă de plastic) sau direct într-o pubeză de plastic închisă etanș, unde va avea loc amestecarea și omogenizarea obținându-se astfel proba globală. Proba globală trebuie împărțită, obținându-se numărul solicitat de probe de laborator și contraprobe, folosind metoda conică și a sferturilor sau aparate de divizare (vezi SR ISO 13690/2001).

Mărimea probei de laborator trebuie să fie cuprinsă între 2,5 kg și 5 kg. Pentru fiecare probă de laborator agentul economic va păstra în condiții corespunzătoare o contraprobă identică cu proba de laborator.

Ambalarea probelor : se face în recipiente care să asigure etanșeitate împotriva aerului și a apei. Se pot utiliza pungi din plastic rezistente. Pentru siguranță, punga în care se introduce proba va fi plasată la rândul ei într-o altă pungă, aceasta din urmă sigilându-se.

Etichetarea probelor : datele de identificare ale probei vor fi trecute pe procesul verbal de prelevare a probelor și/sau etichete. Dacă se utilizează etichete de hârtie, acestea trebuie să aibă calitatea și dimensiunile adecvate. Se poate introduce în interiorul ambalajului, o dublură a etichetei probei, cu condiția ca aceasta să nu influențeze rezultatele testelor. Eticheta va cuprinde următoarele informații :

- numărul probei, natura produsului, numărul lotului, proveniența produsului, numărul vaporului, vagonului sau camionului, cantitatea lotului, vrac sau saci (inclusiv numărul de saci), data prelevării, locul de prelevare, tipul de instrumentar utilizat, numele persoanei care a efectuat prelevarea și semnătura acesteia.

Expedierea probelor

Expedierea probelor la laborator se va face cât mai curând posibil. Probele trebuie transportate la o temperatură sub 15°C, ferite de lumină și umiditate.

Procesul verbal de prelevare

Procesul verbal de prelevare a probelor (Procesul verbal stabilit în Ordinul ANSVSA nr. 145/2007 *privind aprobarea Normei pentru siguranța alimentelor ce stabilește procedurile la importul și exportul de produse alimentare de origine non-animală supuse supravegherii și controlului pentru siguranța alimentelor*) trebuie să menționeze pe lângă alte informații necesare identificării probei, condițiile în care se află depozitate produsele, aceasta incluzând toate semnele de infestare cu insecte, acarieni și rozătoare vizibile în siloz sau în depozit, sau în timpul operațiilor efectuate în vapor sau în alte mijloace de transport, deoarece acestea pot influența rezultatele analizelor. Procesul verbal trebuie să menționeze orice modificare adusă tehnicilor de prelevare descrise în prezenta Procedură, deoarece o astfel de situație ar putea avea o influență asupra prelevării.

b) Prelevarea din silozuri, buncăre sau magazii

Probele elementare trebuie prelevate în profunzime, pentru întregul lot. Prelevarea din buncăre sau magazii se efectuează la fel ca prelevarea din mijloace auto, vagoane sau vapoare. Dacă dimensiunile lotului nu permit utilizarea acestei metode, prelevarea trebuie efectuată cu aparatura de prelevare automată la încărcare sau descărcare, metodă care este de preferat, deoarece astfel se obțin probe omogene.

Prelevarea din siloz se poate efectua cu ajutorul sondei electromecanice. Mărimea probei elementare este aceeași cu cantitatea de produs prelevată de o bară a sondei electromecanice. Mărimea probei globale depinde de numărul de bare utilizate pentru prelevare. Pentru obținerea cantității dorite din proba globală se poate sonda de mai multe ori cu sonda electromecanică, același lot.

Masa probei globale depinde de mărimea lotului eșantionat așa cum este prezentat în tabelul de mai jos :

Tabel nr. 3 Masa probei globale în funcție de masa lotului.

Masa lotului (în tone)	Masa probei globale (în kg)
≤50	5
100	10
250	25
≥500	50

Probele elementare trebuie introduse într-o pubeală închisă etanș unde va avea loc amestecarea și omogenizarea obținându-se astfel proba globală. Proba globală trebuie împărțită, obținându-se numărul solicitat de probe de laborator și contraprobe, folosind metoda conică și a sferturilor sau aparate de divizare (vezi SR ISO 13690/2001).

Ambalarea probelor : se face în recipiente care să asigure etanșeitate împotriva aerului și a apei. Se pot utiliza pungi din plastic rezistente. Pentru siguranță punga în care se introduce proba va fi plasată la rândul ei într-o altă pungă, aceasta din urmă sigilându-se.

Etichetarea probelor : datele de identificare ale probei pot fi trecute fie pe procesul verbal de prelevare a probelor fie pe etichetă. Dacă se utilizează etichete de hârtie, acestea trebuie să aibă calitatea și dimensiunile adecvate. Se poate introduce în interiorul ambalajului, o dublură a etichetei probei, cu condiția ca aceasta să nu influențeze rezultatele testelor. Eticheta va cuprinde următoarele informații : numărul probei, natura produsului, numărul lotului, proveniența produsului, numărul celulei de unde se face prelevarea, cantitatea lotului, locul de prelevare, tipul de aparat de prelevare, numele persoanei care a efectuat prelevarea și semnătura acesteia, data prelevării.

Expedierea probelor

Expedierea probelor la laborator trebuie să se facă cât mai curând posibil. Probele trebuie transportate la o temperatură sub 15°C, ferite de lumină și umiditate.

Proces verbal de prelevare

Procesul verbal de prelevare a probelor (Procesul verbal stabilit în Ordinul ANSVSA nr. 145/2007 *privind aprobarea Normei pentru siguranța alimentelor ce stabilește procedurile la importul și exportul de produse alimentare de origine non-animală supuse supravegherii și controlului pentru siguranța alimentelor*) trebuie să menționeze pe lângă alte informații necesare identificării probei, condițiile în care se află depozitate produsele, aceasta incluzând toate semnele de infestare cu insecte, acarieni și rozătoare vizibile în siloz sau în depozit deoarece acestea pot influența rezultatul analizei.

Procesul verbal trebuie să menționeze orice modificare adusă tehnicilor de prelevare descrise în prezenta Procedură, deoarece o astfel de situație ar putea avea o influență asupra prelevării.

B. TEHNICA PENTRU PRELEVAREA PRODUSELOR AFLATE ÎN MIȘCARE (pe flux)

Prelevarea automată se poate efectua în momentul și la locul încărcării sau descărcării vaporului, șlepurii, vagonului, camionului, intrării sau ieșirii din siloz sau depozit sau în cazul transferurilor din camioane și vagoane, în șleपुरi, în silozuri sau depozite.

Prelevarea automată trebuie realizată într-un punct de prelevare, astfel poziționat încât probele elementare să poată fi preluate din lot când acesta este în mișcare.

Produsele aflate în mișcare pot fi prelevate:

- a) când cad liber, sub acțiunea gravitației, de ex. produsele care cad dintr-un jgheab, de la capătul unei benzi transportoare, sau într-o conductă înclinată.
- b) când se deplasează în curent de aer, de ex. produsele dintr-un transportor sau conductă pneumatică.
- c) când se deplasează orizontal, pe o banda transportoare deschisă.

Scopul prelevării automate este de a obține o probă care să corespundă ca și caracteristici și compoziție lotului din care a fost preluată, deci să fie reprezentativă. Tocmai din acest motiv, acest tip de prelevare este de preferat prelevării pentru loturile statice. Astfel dispozitivul de prelevare automată, care a fost instalat, reglat adecvat și pus în funcțiune, trebuie să preia automat o probă elementară sau o serie de probe elementare dintr-un lot, fără intervenția operatorului, aceste probe elementare fiind preluate continuu sau intermitent și repetat.

Este esențial ca produsul care a fost deteriorat de apa de mare, sau a suferit altfel de deteriorări în timpul transportului, sau este degradat din alte motive, să fie păstrat separat de produsul sănătos și prelevat separat. Probele de produs deteriorat nu trebuie să fie amestecate cu probele de produs sănătos.

Este necesar să se acorde o atenție deosebită pentru ca toate componentele sondei automate să fie curate, uscate și fără mirosuri străine. Prelevarea trebuie realizată într-un asemenea mod încât să se protejeze probele, sonda automată și recipientele în care sunt introduse, de contaminări aleatorii cum ar fi ploaia, praful etc.

Aparatura

Prelevarea produselor aflate în mișcare, se poate face utilizând aparatura pentru prelevare automată (sonda automată cu jgheab, sonda cu banda vezi SR ISO 6644/ 2002) iar acolo unde nu există aparatură automată, se poate folosi srafa pentru prelevarea probelor elementare de pe benzile transportoare. Aparatura pentru prelevare automată trebuie să fie verificată metrologic. Srafa (lopata de mână) trebuie să fie standardizată (vezi SR EN ISO 542/ 2001).

Aparatura trebuie să poată prelua un eșantion din întreaga secțiune transversală a curentului de produs (lot). De asemenea, aparatura automată trebuie să fie reglată astfel încât proporția de produs în mișcare care este preluată în mod continuu, să poată varia într-un domeniu de mărime dorită, la fel și dimensiunea probelor elementare și frecvența cu care sunt preluate, iar în cazul eșantioanelor preluate intermitent, să poată fi variată în domeniul de mărime dorită. În plus, sonda automată fiind reglată corespunzător trebuie să poată să păstreze constantă proporția de produs preluat continuu, sau în cazul probelor prelevate intermitent, mărimea probelor elementare și frecvența cu care sunt preluate.

Dacă se folosește o sondă cu jgheab, trebuie să fie instalată la 4 m de cântar, celulă, capul elevatorului cu cupe, sau punctul de descărcare al ciclonului elevatorului pneumatic, astfel încât viteza mare a curentului de boabe să nu determine spargerea boabelor. Înclinarea jgheabului trebuie să fie de min. 35° față de orizontală.

Dacă se utilizează o sonda cu bandă, trebuie să fie instalată la 1,5m pâna la 15m de cel mai apropiat capăt de alimentare, cot sau loc unde boabele sunt trecute pe banda transportoare.

Modalitatea de prelevare

Prelevarea automată poate fi continuă sau intermitentă.

Prelevarea automată continuă : o proporție mică, constantă, din lot trebuie să fie preluată în timpul întregii perioade a curgerii sale prin punctul de prelevare. Aceasta se realizează cu ajutorul aparatelor automate de prelevare care sunt reglate corespunzător.

Prelevarea automată intermitentă : o serie de probe elementare de dimensiune fixă trebuie preluate la intervale de timp prestabilite pe parcursul întregii perioade de curgere a lotului prin punctul de prelevare. Este cazul prelevării care se efectuează cu

scafa (lopata de mână) de pe banda transportoare. Probele elementare trebuie preluate de pe întreaga secțiune transversală a curentului de material (lot), într-un asemenea mod încât fiecare porțiune a lotului să aibă posibilitatea egală de a fi prelevată. Frecvența de timp la care se prelevează fiecare probă elementară depinde de timpul de încărcare/ descărcare/ transvazare al lotului respectiv și de numărul de probe elementare care trebuie luate, și este definită de formula de mai jos :

$$F = T / N \text{ unde}$$

F- frecvența de prelevare (minute)

T- timpul de încărcare/ descărcare/ transvazare (minute)

N - numărul de probe elementare

Mărimea probei elementare depinde de instrumentul de prelevare, dar nu poate depăși 1 kg. Numărul de probe elementare depinde de mărimea lotului care se prelevează și este dat în tabelul de mai jos:

Tabel nr. 4 - Numărul de probe elementare în funcție de masa lotului.

Masa lotului (în tone)	Numărul de probe elementare
≤50	10
100	20
250	50
≥500	100

Se poate permite acumularea unei probe preluate continuu, astfel încât să se formeze o probă globală, în timpul întregii perioade de prelevare a unui anumit lot. Dacă se dorește, proba poate fi divizată intermitent în probe elementare, astfel încât fiecare probă elementară să reprezinte o proporție dată din lotul care trece prin punctul de prelevare în timpul unei perioade date.

O serie de probe preluate intermitent pot fi reținute ca probe elementare separate astfel încât pot fi evaluate variațiile caracteristicilor și compoziției lotului; invers, pot fi amestecate laolaltă pentru a forma o probă globală.

Proba globală trebuie să aibă maxim 100 kg pentru loturi până în 500 tone.

Proba de laborator și contraproba trebuie să aibă o greutate cuprinsă între 2,5 și 5 kg.

Probele elementare trebuie introduse fie în pungi de plastic fie într-o pungă închisă etanș unde va avea loc amestecarea și omogenizarea obținându-se astfel proba globală. Proba globală trebuie divizată, obținându-se numărul solicitat de probe de laborator și contraprobe, folosind metoda conică și a sferturilor sau aparate de divizare (vezi SR ISO 13690/2001).

Ambalarea probelor : se face în recipiente care să asigure etanșeitate împotriva aerului și a apei. Se pot utiliza pungi din plastic rezistente. Pentru siguranță punga în care se introduce proba va fi plasată la rândul ei într-o altă pungă, aceasta din urmă sigilându-se.

Etichetarea probelor : datele de identificare ale probei pot fi trecute fie pe procesul verbal de prelevare a probelor fie pe etichetă. Dacă se utilizează etichete de hârtie, acestea trebuie să aibă calitatea și dimensiunile adecvate. Se poate introduce în interiorul ambalajului, o dublură a etichetei probei, cu condiția ca aceasta să nu influențeze rezultatele testelor. Eticheta va cuprinde următoarele informații : numărul probei, natura produsului, numărul lotului, proveniența produsului, numărul celulei de unde se face prelevarea, cantitatea lotului, locul de prelevare, tipul de aparat de prelevare, numele persoanei care a efectuat prelevarea și semnătura acesteia, data prelevării.

Expedierea probelor

Expedierea probelor la laborator trebuie să se facă cât mai curând posibil. Probele trebuie transportate la o temperatură sub 15°C, ferite de lumină și umiditate.

Proces verbal de prelevare

Procesul verbal de prelevare a probelor (Procesul verbal stabilit în Ordinul ANSVSA nr. 145/2007 privind aprobarea Normei pentru siguranța alimentelor ce stabilește procedurile la importul și exportul de produse alimentare de origine non-animală supuse supravegherii și controlului pentru siguranța alimentelor) trebuie să menționeze pe lângă alte informații necesare identificării probei, condițiile în care se află depozitate produsele, aceasta incluzând toate semnele de infestare cu insecte, acarieni și rozătoare vizibile în siloz sau în depozit deoarece acestea pot influența rezultatul analizei.

Procesul verbal trebuie să menționeze orice modificare adusă tehnicilor de prelevare descrise în prezenta Procedură, deoarece o astfel de situație ar putea avea o influență asupra prelevării.

2.5 TEHNICA PENTRU PRELEVAREA PRODUSELOR DIN SACI

Aparate pentru prelevarea din saci : sonde subțiri special concepute pentru saci, sonde cilindrice, sonde conice și sace (vezi SR ISO 13690/2001). Acestea trebuie să fie curate, uscate și fără mirosuri străine. Prelevarea trebuie efectuată din diferite părți ale sacului (de exemplu din stratul superior, stratul mijlociu și cel de la bază) cu ajutorul unei sonde subțiri special concepută pentru saci. Din fiecare sac se iau câte 2 probe elementare. Străpungerea sacului se face pe cusătura acestuia pentru a nu deteriora sacul. Prelevarea probelor se face ca în fig. de mai jos :

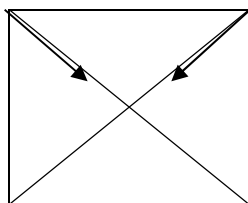

Fig.2 Modalitatea de prelevare din saci.

Dacă nu se pot preleva probe cu ajutorul sondelor pentru saci, sacii se vor deschide și probele vor fi prelevate cu ajutorul unei sace. Pe cât posibil probele vor fi luate din stratul inferior, mediu și superior al sacului.

Un lot trebuie să conțină minim 5 saci. Numărul de saci din care se face prelevarea depinde de mărimea lotului conform tabelului de mai jos :

Tabel nr. 5 Numarul de saci prelevați în funcție de mărimea lotului.

Numărul de saci din cantitatea livrată (lot)	Numărul de saci din care se face prelevarea
Pana la 10	Fiecare sac
10 la 100	10 aleși aleatoriu
Peste 100	Aproximativ rădăcina patrată din numărul total de saci

Exemplu : lot format din 2000 de saci

Radacina patrata din 2000=44,721, deci n=45 :

-se separa 44 de grupe a cate 45 de saci (în total 1980 saci) rămânând o grupa cu 20 de saci

- se întocmește o listă de la 1 la 45

- se bifeaza un număr, de exemplu 20

- se preleveaza probă din fiecare al 20-lea sac al fiecărui grup format din 45 de saci

- grupul de saci ramas este mai mic de 45, deci se preleveaza probă dintr-un sac al acestui grup, ales aleatoriu.

Deci, au fost prelevate probe elementare din cei 45 de saci selectați.

Mărimea probei elementare depinde de instrumentul cu care se face prelevarea. Aceasta poate fi de max. 1 kg. Proba de laborator și contraproba trebuie să aibă între 2,5-5 kg.

După prelevare, fiecare probă elementară se introduce într-un recipient de ambalare (pungă de plastic) sau direct într-o pubeză de plastic închisă etanș unde va avea loc amestecarea și omogenizarea obținându-se astfel proba globală. Proba globală trebuie împărțită, obținându-se numărul solicitat de probe de laborator și contraprobe, folosind metoda conică și a sferturilor sau aparate de divizare (vezi SR ISO 13690/2001).

Ambalarea probelor : se face în recipiente care să asigure etanșeitate împotriva aerului și a apei. Se pot utiliza pungi din plastic rezistente. Pentru siguranță punga în care se introduce proba va fi plasată la rândul ei într-o altă pungă, aceasta din urmă sigilându-se.

Etichetarea probelor : datele de identificare ale probei pot fi trecute fie pe procesul verbal de prelevare a probelor fie pe etichetă. Dacă se utilizeaza etichete de hârtie, acestea trebuie să aibă calitatea și dimensiunile adecvate. Se poate introduce în interiorul ambalajului, o dublură a etichetei probei, cu condiția ca aceasta să nu influențeze rezultatele testelor. Eticheta va cuprinde următoarele informații : numărul probei, natura produsului, numărul lotului, proveniența produsului, numărul celulei de unde se face prelevarea, cantitatea lotului, locul de prelevare, tipul de aparat de prelevare, numele persoanei care a efectuat prelevarea și semnătura acesteia, data prelevării.

Expedierea probelor

Expedierea probelor la laborator trebuie să se facă cât mai curând posibil. Probele trebuie transportate la o temperatură sub 15°C, ferite de lumină și umiditate.

Proces verbal de prelevare

Procesul verbal de prelevare a probelor (Procesul verbal stabilit în Ordinul ANSVSA nr. 145/2007 *privind aprobarea Normei pentru siguranța alimentelor ce stabilește procedurile la importul și exportul de produse alimentare de origine non-animală supuse supravegherii și controlului pentru siguranța alimentelor*) trebuie să menționeze pe lângă alte informații necesare identificării probei, condițiile în care se află depozitate produsele, aceasta incluzând toate semnele de infestare cu insecte, acarieni și rozătoare vizibile în siloz sau în depozit deoarece acestea pot influența rezultatul analizei.

Procesul verbal trebuie să menționeze orice modificare adusă tehnicilor de prelevare descrise în prezenta Procedură, deoarece o astfel de situație ar putea avea o influență asupra prelevării.

2.6 TEHNICA PENTRU PRELEVAREA PRODUSELOR PREAMBALATE

Modalitatea de prelevare

Prelevarea de alimente și furaje preambalate se face randomizat. Produsele preambalate sunt, de obicei, transportate în containere sau cutii de carton care conțin un număr anume din aceste produse. Pentru determinarea numărului corespunzător de containere sau cutii de carton din care urmează să se facă prelevarea se aplică același procedeu ca la prelevarea din saci. Se va avea în vedere ca unitatea preambalată din container sau cutie să fie prelevată în mod aleatoriu, din întregul conținut al containerului. Din fiecare container sau cutie se prelevează cel puțin o unitate preambalată.

Trebuie evitată selectarea acelor produse preambalate care ocupă aceeași poziție în diferite containere. Produsele preambalate prelevate astfel, pot fi considerate probe elementare. Probele elementare sunt amestecate pentru obținerea probei globale care prin reduceri succesive conduce la proba de laborator și contraproba care trebuie să aibă minim 5 unități preambalate fiecare.

Dacă unitățile preambalate nu se află în containere sau cutii de carton (ex.: produsele aflate la comercializare) atunci indiferent de mărimea lotului se prelevează minim 5 unități preambalate care vor constitui proba de laborator și alte 5 unități care vor constitui contraproba.

Ambalarea probelor : se face în recipiente care să asigure etanșeitate împotriva aerului și a apei. Se pot utiliza pungi din plastic rezistente. Pentru siguranță punga în care se introduce proba va fi plasată la rândul ei într-o altă pungă, aceasta din urmă sigilându-se.

Etichetarea probelor : datele de identificare ale probei pot fi trecute fie pe procesul verbal de prelevare a probelor fie pe etichetă. Dacă se utilizează etichete de hârtie, acestea trebuie să aibă calitatea și dimensiunile adecvate. Se poate introduce în interiorul ambalajului, o dublură a etichetei probei, cu condiția ca aceasta să nu influențeze rezultatele testelor. Eticheta va cuprinde următoarele informații : numărul probei, natura produsului, numărul lotului, proveniența produsului, numărul celulei de unde se face prelevarea, cantitatea lotului, locul de prelevare, tipul de aparat de prelevare, numele persoanei care a efectuat prelevarea și semnătura acesteia, data prelevării.

Expedierea probelor

Expedierea probelor la laborator trebuie să se facă cât mai curând posibil. Probele trebuie transportate la o temperatură sub 15°C, ferite de lumină și umiditate.

Proces verbal de prelevare

Procesul verbal de prelevare a probelor (Procesul verbal stabilit în Ordinul ANSVSA nr. 145/2007 *privind aprobarea Normei pentru siguranța alimentelor ce stabilește procedurile la importul și exportul de produse alimentare de origine non-animală supuse supravegherii și controlului pentru siguranța alimentelor*) trebuie să menționeze pe lângă alte informații necesare identificării probei, condițiile în care se află depozitate produsele, aceasta incluzând toate semnele de infestare cu insecte, acarieni și rozătoare vizibile în siloz sau în depozit deoarece acestea pot influența rezultatul analizei.

Procesul verbal trebuie să menționeze orice modificare adusă tehnicilor de prelevare descrise în prezenta Procedură, deoarece o astfel de situație ar putea avea o influență asupra prelevării.

3. POST – INSPECȚIA:

3.1 Depozitarea probelor

După prelevare, probele trebuie trimise la laborator în cel mai scurt timp posibil. Dacă acest lucru nu este posibil, acestea vor trebui depozitate corespunzător. Depozitarea probelor se va face în condiții de umiditate și temperatură ce nu vor permite contaminarea acestora. De asemenea recipientii în care vor fi depozitate probele, vor fi confecționați din materiale rezistente ce nu vor permite contaminarea probelor.

3.2 Determinarea conformității:

- prin controlul documentelor de proveniență a produselor și documentelor de livrare;
- se efectuează prin analizarea probelor primite de către Unitatea de Biologie Moleculară și OMG din cadrul Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală, sau Laboratoarele DSVSA desemnate.

3.3 Măsurile în caz de neconformitate:

În cazul nerespectării cerințelor de trasabilitate și etichetare a alimentelor și furajelor modificate genetic, fapt constatat de inspectorii ANSVSA aceștia dispun aplicarea sancțiunilor și/sau măsurilor complementare stabilite de art. 10 al Hotărârii Guvernului nr. 173/2006 privind trasabilitatea și etichetarea OMG și trasabilitatea alimentelor și furajelor obținute din OMG.

În cazul în care informațiile regăsite în documentele verificate sunt în contradicție cu rezultatele analitice furnizate de UBMOMG pentru probele respective, se aplică sancțiunile și/sau măsurile complementare stabilite de art. 10 al Hotărârii Guvernului nr. 173/2006 privind trasabilitatea și etichetarea OMG și trasabilitatea alimentelor și furajelor obținute din OMG.